

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT MAGASIN

STRANDPARTI VID VENERN. — EFTER FOTOGRAFI.

16:DE ARG.

DEN 16 MAJ 1915.

N:o 33.

Foto. Alfred B. Nilson, Helsingborg.

ALBION: BILDE: NICHOLSON

Lyolma Serpman

HJALMAR BERGMAN.

ETT UTKAST FÖR HVAR 8 DAG AF SVEN LIDMAN.

”Den som är litteraturintresserad bör läsa en ganska egendomlig bok af en helt ung, säkert gruffligt ung författare. Det är Hjalmar Bergmans 'Solivro, prins af Aeretanien' — — — . Pass på, här uppträder någon som kommer att låta tala om sig och, hvad mera är, någon som har en poetisk framtid“.

Det är nio år, sedan Oscar Levantin skref detta i Svenska Dagbladet, och äfven här som i så många andra fall visade den store bokälskarn och diktbundrande, att hans sällsynt klara, poetiska instinkt ledde honom rätt, äfven där han i detaljer och förklaringar kunde fara vilse.

”Parisina Malatesta“, det skådespel som den 28 april hade sin premiär på Dramatiska teatern i Stockholm, har icke gäfvat den döde mästarens profetia, och det är dessutom, hvad ingen af den unga generationens teaterpjäser varit, en vacker teater- och publikframgång. Här fastslogs för en större allmänhet, hvad känarne af Hjalmar Bergmans produktion redan länge vetat, att denne författare är en man med de största möjligheter och förutsättningar för att skapa verkligt dramatiskt levande dikt.

För visso ingen öfverraskning för vännerna af hans verk! För min del vill jag endast säga, att han annorstädes långt starkare visat denna sin medfödda förmåga att i stegrad dramatisk spänning fånga ens uppmärksamhet och fångslad föra den vidare till dramas slut. Tag t. ex. en pjäs sådan som den 1908 tryckta, alldrig uppförda ”Familjens renhet“.

Dess ämne har väsentliga anknytningspunkter med Wedekinds ”Frühlingserwachen“ — ett så delvis speciellt och helt igenom penibelt ämne, hvilket enligt min uppfattning borde vara omöjligt för scenbehandling, ja, knappt möjligt för skönlitterär gestaltning öfver huvudtaget, utan mer lämpadt för den pedagogiska och sociala diskussionslitteraturen. Och denna dramatiska handling är p'acerad i en miljö, där människorna, med ett undantag, äro alla lika dumma, lika smutsiga och lika simpla — äro så att säga idel nyanser och schatteringar af smuts, dumhet och simpelhet.

Men alla dessa människor lefva intensivt för åskådaren — lefva dikteriskt — lefva dramatiskt — hafva hvar och en sin egen atmosfär, sin rymd för den lytta själen att röra sig i — hafva, jag ville nästan säga det, hvar och en sin egen stank.

Och medan du sålunda lever med dessa människor i deras omedvetna uselhet och futtighet, lider du tusende kval med den unga flickan, som måste dragas ned och sjunka i denna dy — lider och vändas du med henne — älskande hennes renhet — förnimmande luften och doften af hjälplös oskuld omkring henne — som den till kväfningsdöden dömd i den sjunkna undervattensbåten måste älska och minnas den sista fläkten af frisk luft, han förnummit.

Och medan vi längta efter luft, efter vidd — efter stjärnor att stiga mot och haf att bada i, tvingar oss författaren att lydigt som lifdömda följa honom genom denna smutsens agonie.

Det är inte lönt för sedlighetspecialisterna och litteraturmoralisterna af facket att vispa omkring sig med de älskade facktermerna om pervers smutsbehof, snusk, liderlighet etc. När man läst ”Familjens renhet“ till slut har man endast ett behof — att knäppa sina händer och bedja till den allsmäktiga försynen: ”Herre hjälp de svaga. Herre trampa

de orättfärdiga under dina fötter och gissla de orene till döds“. Kanske får man författarens svar genom Leonard Løwen i Thomei Gård (”Løwenhistorier“): ”Det är icke vackert att vederstyggliga grå nattfjärilar slå sig ned på ett barns panna. Men Vår Herre tycks inte ha lagt några hinder i vägen. Och det är ju möjligt att han vet, hvad han gör“.

Nedskrifvaren af dessa rader skulle vara den förste att reagare, om i boken verkligen med något välbehag dröjts vid all tarflighet, den skildrar, liksom han är den siste, som skulle vara frestad använda ordet genialitet i något slags samband med samtida svenska författare. Men jag måste säga, att det verkligen är ett stänk af demonisk genialitet i den trollkraft, den vanvettsögda klarhet, med hvilken Hjalmar Bergman förstätt skildra upplösningsprocessen hos sina människor på sidan af tillvaron. (Läs ”Løwenhistorier“ läs ”Jörgen Siedels bref“ i ”Kommedier i Bergslagen“.)

Jag har redan ett par gånger använt ordet trollkraft, demonisk, trolsk, och omedvetet därmed rört vid en svaghet hos Hjalmar Bergman. Trollat är omänniskan, och det kan ligga något underligt överkligt och omänskligt grymt och hårdt i Hjalmar Bergmans människoskildring äfven där den vill vara realistiskt nudiidsskildrande — något af samma fruktansvärda och trollögda kyla, som kan isa läsaren till mötes från vissa rader af Swift — en hemsk och beklämande förnimmelse af att jorden gungar under en — att den mark, som man trott vara bergfast, och på hvilken man byggt sitt hus, helt plötsligt ger vika — att jorden öppnar sig och demonerna stiga upp.

Den intresserade vill jag endast enträget bedja, att taga Løwenhistorierna till sällskap — han skall förstå mig, och Hjalmar Bergman skall ej vidare saknas på hans bokhylla. Ty den, som en gång följt med denne författare på en färd genom hans diktade värld, har måhända någon gång kunnat känna sig förvirrad af många onödiga bivågar och rundfärder på samma plats, kunnat fasa vid de hemska och hissande bråddjup, öfver hvilka författaren tvingat honom på smala, räclösa broar, men han har måst medge sig själf, att han fått färdas i ett aldeles särskildt intressant och egendomligt land, och att han också fått upplefva underbara idyller i tysta svala herrgårdsrum, att han fått vandra i sällsamt förfallna och tjugande trädgårdar och parker och att han fått möta människor från alla åldrar och väderstreck.

Och läsaren måste medgifva, att det är inte ofta man hos unga svenska författare kommer i ett så rikt, oväntadt och intressant sällskap. Men med denna Hjalmar Bergmans ställning som Gud och suverän i sin egen värld har också följdt en svaghet och en fara: i sin egenskap af älskande och kärleksfull världsskapare har han svårt att lämna sina barn åt deras öde. Han vill stundom uppehålla äfven oss alltför länge med deras göranden och låtanden. Det är väl också denna konstnärliga svaghet, denna brist på rätt kunskap och förmåga i l'art de finir, som kommer en att tröttna vid en så genomförligt börjad bok som ”Hans Nåds Testamente“.

Alfred Ringers styfemor berättar, hur hon en gång skickade den sjuårige styfsonen upp i husets öfversta våning för att se hvad hans tvååriga halfsyster förehade. Alfred återkom, likgiltig och värdig: ”Hon sitter ute på fönsterblecket och suger på synålar“. Hjalmar Bergmans luftigt grymma skämt och underligt naiva barn i 'ton'ären ha stunnat

FRÅN HUFVUDSTADENS SCENER.

4. 8. 1914. STOCKHOLMSFOTOGRAF.
OSCAR BÄCKSTRÖM SOM DEN "POLITISKE KANNSTÖPAREN" Å INTIMA TEATERN, i nvisken roll den utomordentligt skådespelaren firat stor succés.

Foto. Jagers, Sth.m.

Kl. 10. Nya. 4.-B. Longt Nilförsvarre, Stian Ölg

AXEL RINGVALL ÅTERBÖRDAD TILL SCENEN Scen från urpremiären af den nya svenska operetten "Förste älskaren" af Fred. Winter & Oscars-teatern. Fr. v: Axel Ringvall, Naima Wifstrand och Christian Schröder.

stora succén har emellertid vår tids ende svenska Holbergframställare af rang, Oscar Bäckström lika mycket äran af som författaren och med sin Herman von Bremen har han vunnit en större seger än med sina föregående kända Holbergfigurer i "Jeppe på berget" och "Erasmus Montanus". Det är en karaktärsstudie af högt värde skådespelaren här presterar och en effektfull komisk gestaltning, han förlämnar den odödliga rollen.

Oscarsteatern bjöd i förra veckan på ett sådant evenemang som urpremiären på en svensk operett. Kompositör är nämligen en ung stockholmare Sten Niurling döljande sig under signaturen Fred. Winter, medan texten är skriven af den bekanta utländska librettofirman Fritz Grünbaum och Willi Sterk. Hufvudrollerna innehades af Axel Ringvall, som nu gjorde sin första nya roll efter sin långvariga sjukdom, samt af Naima Wifstrand m. fl.

Den nya operetten, hvars musik och libretto icke utmärkte sig för originalitet mottogs, med ganska stor välvilja af publiken.

dom samma äventyrliga och underliga läge i vårt medvetande. Vi kunna icke fullt tro att de äro i den situation som uppges sysselsatta med just det som berättas.

Ett reps styrka dömmes efter dess svagaste punkt, en författares efter hans starkaste verk. Hjalmar Bergman har redan skapat så mycket och så skarpt visat sin egenart, att hvarje läsare, som en gång rörts och fångats af hans böckers hemlighetsfulla charme, förblir en trogen vän och beundrare af hans verk och person. Och den beägnade läsaren kan vara öfvertygad om, att hans böckers lifslängd skall mångdubbelt öfvergå många af hans mer omtalade samtida kollegers.

Till illustr. å nästa sida

Sedan de den 3 maj i samband med pansarbåten Sveriges sjösättning och kungabesöket i Göteborg anordnade stora fästligheterna afslutats med en galaföreställning på stora teatern åter ste konungen, åtföljd af prins Vilhelm till Stockholm, vid afre an entusiastiskt hyllad af de ofantliga människomassor, som stodo väntande utmed degator den kungliga bilen hade att passera eller samlats utanför stationsbyggnaden. De öfriga kungliga gästerna kvarstannade äfven påföljande dag i Göteborg. Efter gemensam lunch i grosshandlare Axel Carländers hem, där kronprinsparet under sin Göteborgsvistelse bodde, företogo de höga gästerna ett flertal af strålande solskensväder gynnade utflykter i staden och dess omgifningar. öfverallt föremål för den hjärtligaste hyllning från de anseliga människoskärer, som voro i rörelse.

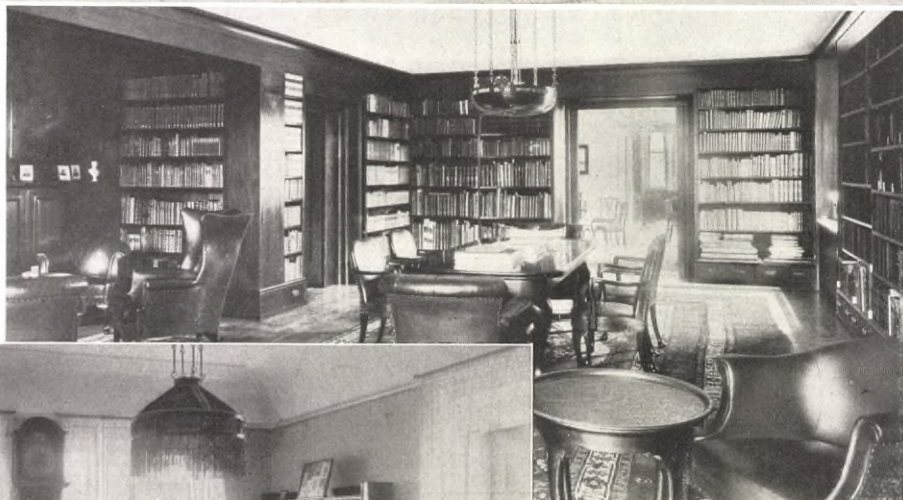
D.R.D. VON BAYER-KRUCASAY, svensk vicekonsul i Budapest, har skänkt 10,000 kr. till svenska sjukvårdsexpeditionen till Österrike.

Den svenska sjukvårdsexpeditionen till Oster ike, hvilken afreste från Malmö den 19 april och nu tjänstgör på reservlasaretten i Wien, har af sve ske vicekonsuln i Budapest von Bayer-Krucasay och hans fru, till börden svenska, fått mottaga 10,000 österrikiska kr., hvilka medel skola användas till förbättring af vården och behandlingen af de sårade.

FRÅN DET KUNGLIGA BESÖKET I GÖTEBORG.

GRUPPFOTOGRAFI
TAGEN VID HERR
AXEL CARLANDERS
VILLA: fr. h: Kron-
prinsen, prinsessan Inge-
borg, Herr och fru Car-
lander med döttrar, prins
Carl, kronprinsessan och
prins Eugen. Herr Car-
lander, en af Göteborgs
mest framstående köp-
män, är stadsfullmäkti-
ges ordförande, och ut-
öfvade i denna sin egen-
skap till betydande del
värdskapet å stadens

vagnar vid de officiella tillfällena under
Konungens och de öfriga kungliga per-
sonernas besök med anledning af "Sve-
riges" stapelafloppning. Se föregå-
ende n.r.

TVÅ INTERIÖRER FRÅN DEN NYA
VILLA GROSSHANDLARE AXEL CAR-
LANDER uppfört åt sig i det nya villa-
kvarteret i Göteborg, och i hvilken kron-
prinsparet bodde under det kungliga
besöket.

BIBLIOTEKET SAMT FRU CARLAN-
DERS RUM, hvilket senare särskildt
disponerades af kronprinsparet.

Efter fotos för H. S. D. af Hoffotograf H. Lindbohm, Göteborg.

Foto. Norberg. Sthlm.

KRONPRINSEN INSPEKTERAR FÄLTTELEGRAFKÅREN UNDER DESS NYE CHEF, MAJOR K. A. B. AMUNDSON. Grupp af kårens officerare vid inspektionen d. 5 maj. Sittande fr. v. major Amundson, kronprinsen, general Jungstedt och öfverste Murray.

Kilodt. Kem. A.-B. Hengt Sjöförsparre, Sthlm.-Gbg.

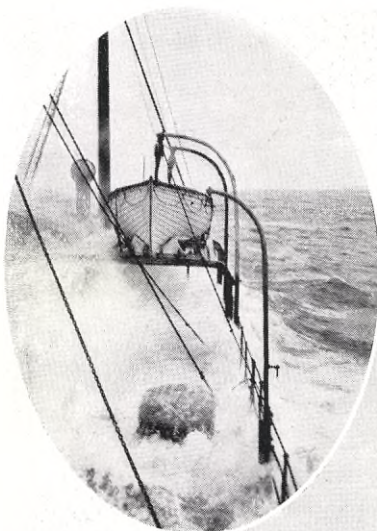

Stoftet efter den under en flygtur på Malmsslätt den 1 maj förolyckade militärflygaren *löjtnant Carl Siow* fördes den 3 maj från lasarettet i Linköping till stadens järnvägsstation för att därifrån föras vidare till Stockholm. I processionen deltog bl. a. chefen för flygskolan kaptenen greve Hamilton och flygkårens officerare. På planen utanför stationen, där ett hederskompani af Första lifgrenadärregementet paraderade, hade infunnit sig arméfördelningens stab med generalmajor Hasselrot i .petsen samt officers- och underofficerskåren från båda Lifgrenad äregementena och Östgöta trängkår. Sedan kistan af flygskolans personal genom dubbla led af militär förts ut till den granrisklädda järnvägsvagnen och officerarna gjort en sista honnör för den bortgångne kamraten var akten slut. Jordfästningen ägde sedan, den 8 maj, med stor högtidlighet rum i Solna kyrka i Stockholm.

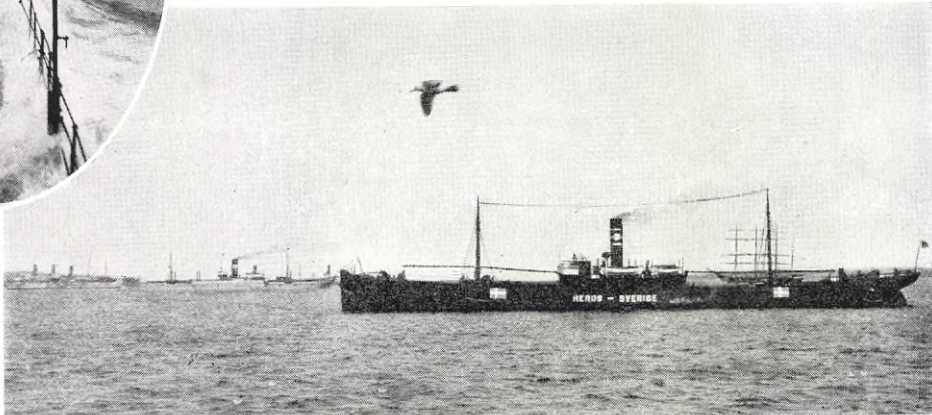

FLYGYLYCKAN Å MALMSSLÄTT. Öfverst: En överblicks bild från olyckstillfället (amatörfoto. J. Nygren, Norrköping). Nederst: STOFDET AF DEN FÖROLYCKADE LÖJTNANT CARL SIOW fördes under militärisk hedersbevisning och allmänt deltagande till Linköpings järnvägsstation för att därefter jorras i Stockholm. (Foto. Gillberg, Linköping).

SVENSKA KAMERAGLIMTAR.

TVÅ ÖGONBLICKS-
BILDER TAGNA
FRÅN HERNÖ-
SANDSÅNGAREN
"BERTHA" under
dess resa till Ame-
rika för öfverföran-
de af majs till S'en-
ska lifsmedelkommis-
sionen. Ångaren med
dess last kapades
först af engelsmän
sedan af tyskar in-
nan den nådde sin
destinationsort.

Amatörfoto. B. Dahlman, ombord å ång Bertha.

K. Schüt: Bmg. Sjöförsvarssk.

BESLAGTAGNA SVENSKA FARTYG I KIRKWALLS HAMN; de tre närmaste äro svenska ångare som ka-
pats af engelsmännen.

Nedanstående "kulturbild från våra dagars
Finland", hvilken benäget ställts till vårt förfo-
gande, förskriber sig från en by några mil norr
om Torneå och föreställer en man, som efter slut-
at badstudad, låter den gamla gumman koppa sig.
Åtta st. kopphorn äro redan fästade på mannens

kropp, det nionde håller gumman just på att suga
fast. I andra handen håller hon tydligen instru-
mentet, hvarmed koppningen skett. Äfven gum-
man är naken, hvilket tyder på att också hon nyss
förut njutit af det svalkande badet.

"Koppningen", som i äldre tider, rätt mycket
brukades för att befria
kroppen från öfverflödigt
och framför allt "dåligt"
blod utfördes med en s. k.
koppsnäppare, med hvil-
ken man gjorde en mängd
små inskärningar i huden.
För att öka bloduttöm-
ningen begagnade man sig
af ursugning med härtör
lämpliga instrument.

Amatörfoto. G. V. Thime, Haparanda

Klubb: Bmg. Sjöförsvarssk.

GAMLA TIDERS "KOPPNING" I VÅRA DAGAR. En nytagen bild från Finland

**Porträtt till Vec-
kans Porträtt-
galleri** böra vara af
möjligast sena da-
tum för att införas

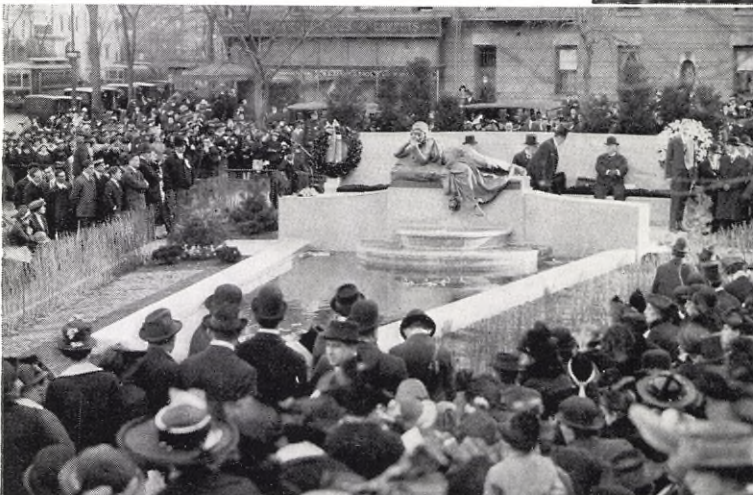
**Uppgifter till por-
trätt** böra ansluta sig
till frågeformulär från re-
daktionen. Särskildt påpek-
as nödvändigheten af att **alla**
förnamn angifvas,
med tillfalsnamnet
helt utskrifvet och
understruket. Förhise-
ende härutinnan **uteslu-
ter biografi.**

**Porträtt och bio-
grafi** införas efter
begäran från Redak-
tionen, som också
bär kostnaderna.

I närvaro af stadens borgmästare och en tusenhöfdad människomassa aftäcktes nyligen i Newyork vid Brodway med stor högtidlighet *en minnesvård* öfver mr och mrs Isidor Straus. hvilkas namn torde lefva äfven i svenskt minne som ett lustinslag i den dystra hågkomsten af världens dittills största sjöolycka, jätteångaren "Titanics" undergång våren 1912.

De båda makarna. bekanta bl. a. för en utomordentligt vidtomfattande filantropisk verksamhet, befunno sig på återväg från Europa till hemstaden Newyork ombord på "Titanic" vid dess färd mot undergången. Då ångaren efter den ödesdigra kollisionen med isberget befann sig i sjunkande tillstånd, ägde mrs Straus, i kraft af den ridderliga lag som låter kvinnor och barn först gå i båtarne, möjlighet att rädda sitt lif men hon nekade att begagna sig af denna utväg, hvilken skulle skiljt henne från hennes make, och gick i stället frivilligt i döden med honom.

Öfverst: EN BYST AF KONUNG ALBERT AF BELGIEN, utförd af belgiske bildhuggaren G. V. Nys till förmån för sitt land.

Mellerst: EN MINNESVÅRD FRÅN TITANIC-OLYCKAN, öfver det gamla paret Straus, som förolyckades under så särskildt gripande omständigheter.

Meddelandet om Handelsbankshuset i Karungi, hvaraf vi lämnade en bild i föreg. nr: synes bero på ett misstag hos vår meddelare. — Huset lär alltjämt finnas okränt af elden, hvilket härmed på begäran försäkras.

TYSK INSAMLING I AMERIKA. Hvarje gifvare af värdesaker — smycken o. a. — till German Historic Society, blir ledamot af föreningen och får som tecken härtill en liten fingerring af järn. Å den ena bilden synes initiautagaren och föreståndaren Mielke under insamlande af värdeföremål; å den andra synes fröken Mielke som bäst öfverlämna järnringen under jörhållanden som nästan kunna förmodas komma att förvandla järnet till guld igen.

TYSKA SEGERHERRAR.

GENERALÖFVERSTE AUGUST VON MACKENSEN, DEN LYSANDE SEGRAREN ÖFVER RYSKA STYRKOR I VEST-GALIZIEN.

Vidst bild:
"DE DJUPA LEDERNA" OCH "DE DJUPA GRAFVARNE".

En bild från trakten vid Memel under befästande

VÄRLDSKRIGET.

Det skede af större rörlighet i operationerna och företagna kraftstötar på olika delar af fronterna i samband med reservernas framförande, som länge väntats, har under världskrigets *fyrtionde* vecka med allt större tydlighet börjat utveckla sig. Och det har vidare öfvervägande varit från centralmakternas sida som den nya offensiva aktiviteten utgått. Efter att först ha gifvit sig tillkänna i den tyska framstöten mot Ypern i Flandern, ett företag som fortfarande väntar sitt fullföljande, kom vid förra veckoskiftet den öfverraskande stöten mot de ryska Östersjöprovinserna, som visserligen tillsvidare icke gifvit de afgörande resultat man i första öfverraskningen kunnat vänta, samt slag i slag med dessa kraftprof slutligen den storstilade offensi-

GENERAL FLECK, som af kejsaren tilldelades den höga militärorden "Pour le Mérite" å slagfältet vid Perthes.

ven mot ryska Dunajeclinjen i *Vest-Galizien*. Hvad denna sistnämnda kombination af för tyskar och österrikare framgångsrika militära rörelser beträffar, äro händelserna här nere i närvarande ögonblick ännu flytande, och huru de komma att utveckla sig återstår att se. Så mycket föreligger emellertid redan tydligt, att de förenade tyska och österrikisk-ungerska arméerna på den nordligaste Karpaterfronten segrande brutit fram först öfver Dunajec, hvilket skeddé redan lördagen den 1 maj, och vidare öfver Dunajecs östliga biflod Biala mot Gorlice, (som togs med storm på söndagen den 12 maj).
Forts å sid 523.

BLOMMANDE KÖRSBÄRSTRÄD PÅ HÖJDERNA AF COTE LORRAINE.

Öfverst synes den fullständigt nedskjutna staden Hattonville

"ETT KRIGSFÖL".

EN TROGEN OCH NYTTIG FÖLJESLAGARE. *Hunden har följt sin herre, en tysk officer, alltifrån mobiliseringsringen och var icke möjlig sända bort. Han är med vid Ostfronten och har där vid olika tillfällen varit till stort gagn genom sin vaksamhet, hvilken röjt fiendliga spanare då vaktposterna inte kunnat höra.*

Efter fotografier.

Kliché: Bengt Sjöqvist

YPRÈS (TYSKA YPERN), DEN OMSTRIDDA FLANDERN-STADEN.

①

②

③

④

⑤

Efter fotografier.

Kl. och: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.-Öbg.

NÅGRA BILDER FRÅN DEN MINNESRIKA VACKRA STADEN FÖRE KRIGET. Yprès har tillföljt sin utomordentliga strategiska betydelse nu utstått otaliga, helt förödande bombardemang och skall måhända rätt snart tvingas att gifva sig.

1. St. Martinskatedralen. T. h. de brömda Tyghallarne, ett af Belgiens vackraste byggnadsminnen, nu till stor del rase-råde.

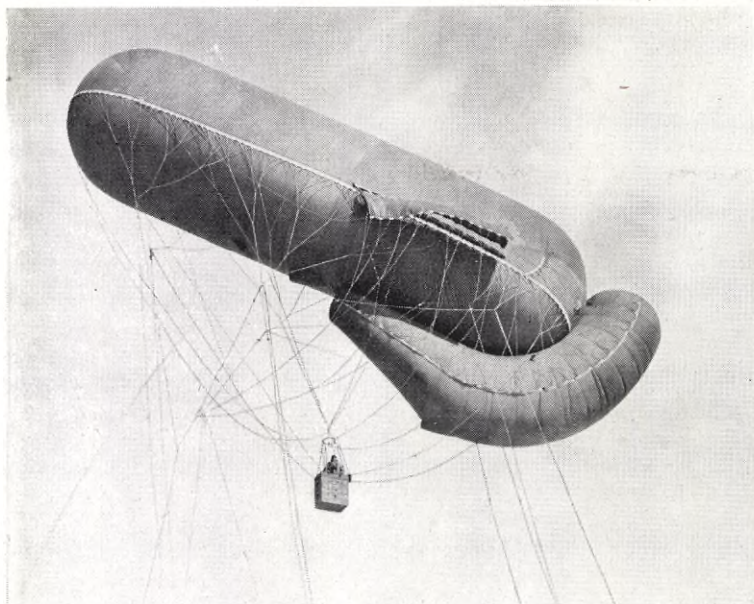
2. Museet.

3. Den berömda Neptunporten.

4 Gamla hus i närheten af Vandenpeereboom-platsen.

5. Sjukhuset, grundlagt 1279.

FAST BALONG MED TELEFON.

1. BALLONGEN PÅ 300 METERS HÖJD.
2. OMBYTE EFTER 2 TILL 3 TIMMARS TJENSTÖFNING I LUFTEN.

Efter fotografier.

3. ANORDNINGEN FÖR INTAGNING AF BALLONGEN.

Klubb: Bengt Stålværre

Den fasta ballongen spelar i vår tids krigsteknik en utomordentligt viktig roll. Från ballongen hvilken hålles svävande på betydlig höjd kan spanaren iakttaga fiendens ställningar och rörelser samt medels den i ballongen befintliga telefonapparaten lämna underrättelser härom till den långt bakom fronten förlagda kommandoexpeditionen. Han kan vidare pr telefon ge artilleriet utomordentligt värdefulla upplysningar ifråga om beskjutningens verkan.

Forts. fr sid. 521

dagen), och härefter trängt de energiskt kämpande ryska trupperna ur den ena iordningsställda försvarslinjen efter den andra, tills den sydliga flygeln, under generalöverste v. *Mackensens* direkta beäl, på torsdagen stod framme vid Weichselbifloden Wisloka (icke att förväxla med den östligare Wistok). Ungefär samtidigt hade den viktiga staden Tarnow tagits af den norra flygeln. Tyskarne ha under förföljandet envist tashållit vid den taktiken att med största skyndsamhet framföra sitt tunga artilleri och låta det samverka med infanteriet för att hindra ryssarne att ordentligt sätta sig fast i sina reservställningar. Möjligt är dock, att ryssarne bakom sig ha en så lång rad af reservställningar i beredskap, att de förr eller senare kunna åter inrätta sig till effektivt motstånd. Emellertid ha de förbundna arméerna trots att hela offensiven varit af frontal natur gjort ett väldigt notvarp: enligt de senaste tyska och österrikiska rapporterna skulle 40—50,000 ryssar ha tagits till fånga i Vest-Galizien.

I *Flandern*, där man ännu väntar fortsättningen

af den tyska framstöten, gäller det närmast, huruvida engelsmän och fransmän här skola lyckas hålla den sönderskjutna staden Ypern, där de allierades ställning efter att tyskarne fått fäste på andra sidan Yserkanalen i själfva verket visar en betänkligt svag punkt. Från Holland förljudes också, att tyskarne de sista dagarne hopdragit väldiga truppmassor norr om Ypern, och att ett afgörande slag nu skall riktas mot Calais.

En öfersikt af den gagna veckan visar sålunda en rad af *för centralmakterna betydande militära framgångar*. Dessa imponerande kraftprof torde ganska vist icke sakna samband med den politiska konstellationen just nu. För *Italien* har nu afgörandets timma slagit, och det gäller för Tyskland och Österrike att på de köpsläende italienska diplomaterna göra ett tillräckligt kraftigt intryck. Om detta också skall lyckas är just en fråga som vid veckans utgång intresserar mest af alla.

I situationen vid *Dardanellerna* synes ingen nämnvärd förändring ha inträffat. De allierade hålla

Forts. till sid. 528.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

Data å sid. 526.

F. W. LENNMAN.
F d. Konteramiral — Sthlm
75 år 13 Maj.*

J. G. WIKANDER.
Generalmajor. — Södetelje
65 år 15 Maj.*

L. A. S. AF PETERSENS.
Major. Fortifik.-befälhafvare.
Boden. — 50 år 27 April

C. E. WACHTMEISTER.
Grejve. Kammarherre
Hvitaby. — 50 år 16 Maj

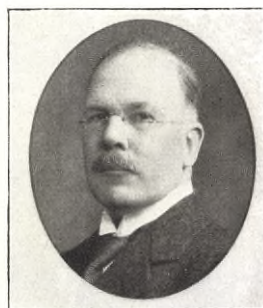
O. N. A. ELFMAN.
Kontr.-prost Kykoh. Lärov-
insp. Lidköping. 75 år 29 Apr.

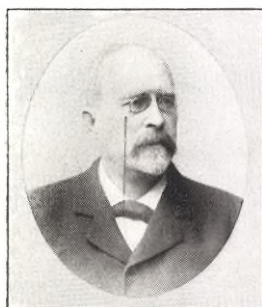
J. A. LINDGREN.
Kyrkoherde. Teol o Fil. Dr.
Glanshammar. — 70 år 8 Maj*.

J. PRAWITZ.
Rektor. — Stockholm.
60 år 5 Maj.*

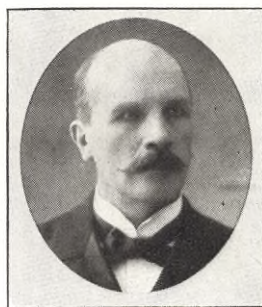
C. F. DAHLGREN.
Kronofogde. — Norrtälje.
50 år 8 Maj*.

K. G. CARLSON.
Justitieråd. — Stockholm.
65 år 9 Maj.*

C. D. TOTTIE.
Öfverste. — Uddevalla.
60 år 6 Maj*.

J. T. L. FALCK
Regementsläkare. — Lund.
60 år 6 Maj*.

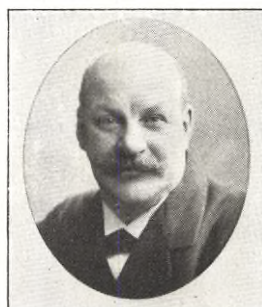
G. A. E. KRONLUND.
Häradshöfding. — Stockholm
55 år 9 Maj*.

P. U. BERGSTRÖM.
Direktör. — Stockholm
55 år 12 Maj*.

R. H. SCHÖTT.
Förste Tullkontrollör. — Kal-
mar. — 50 år 25 April*.

E. A. NORLANDER.
Redaktör — Stockholm.
50 år 5 Maj*.

G. SVANLUND.
Bokhandlande. — Linköping.
50 år 5 Maj*.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

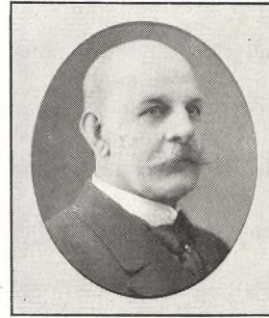
* Data å nästa sida.

G. JOHANSSON.
Nämndeman. — Källås.
75 år 11 Maj.*

C. W. F. MÖLLER.
Apotekare. — Engelholm.
60 år 17 Maj.*

H. BJÖRSELL.
Apotekare. — Kris'inehamn.
60 år 9 Maj.

K. J. PETERSSON.
Sparbankkamrer. — Västerlösa. — 50 år 3 Maj*.

L. WENNBERG.
Kontr.-prost. Kyrkoh. Fil. d.r.
Svalöf. — 70 år 15 Maj.*

P. J. SJÖHOLM.
Kyrkoh. Kontr.-prost — Raus.
70 år 16 Maj.

B. A. LILJEFORS.
Konstnär. — Söaeriälje.
55 år 14 Maj.*

C. L. SUNDBECK.
Godsegare. Fil. lic. — Aplared.
50 år 1 Maj.*

A. G. DANIELSSON.
Godsegare. Kommunalman.
Ökne. — 70 år 21 Apr. l.

G. A. MURELIUS.
Handl. Komm.-ordf Landst-
man Säna — 60 år 2 Maj

C. M. PETERSON.
Landtbrukare. Nämndeman.
Ugglehult. — 50 år 26 April*.

K. L. LJUNGSTRÖM
Kamrerare — Husgvarna.
50 år 9 Maj*.

J. E. JANSON †.
Kyrkoh. Kontr.-prost. Stenbro.
F. 39. † 26 April.*

J. A. LUNDAHL †.
F. d. President. — Kristian-
stad. — F. 46 † 24 April*.

I. OLSSON †.
Lektor. Fil. d.r. — Jönköping.
F. 52. † 27 April*.

K. G. MARKSTRÖM †.
Fabrikör. — Up ala.
F. 55 † 19 April.

FREDRIK LENNMAN. Sek. löjtn. v. Flottan 60 komm. kapt. 2 gr. 87, 1 gr. 90, chef i exercis- o. underbef. skol. v. Karlskrona stat. 89—91, chef. f. ekipagedep. 91—93, kommandör sistn. år, kommandant v. nämnda stat. 93—97, stat. befälh. v. Flottans stat. i Sthlm. 97—03, konteramiral i Flottan 99, v. Flottan 03, afsk. ss. konteramiral i res. sistn. år. Hedersled. af Örl. sällsk., led. af Krigsvet. akad. Biografi o. helsidesporträtt arg. VI:36.

JOHAN WIKANDER. U-löjtn. v. Ner. reg. 69, anst. v. Gen.-stab. 80—98, öfverste o. chef i Kronob. reg. 98—05, gen.-major o. chef i VI arméfördeln. 05—10, afsk. 10 Adj. o. öfveradj. h. kon Oscar 88—07. Led. af Krigvet.-akad. 89. Deltagit i komm.-arb. i Norrlands försvar, i infanteriskjutskolans org., i militärmusikens org., i nytt inf. exercisregl., i volontärfrågas ordn. o. i rikets försvar (den parlamentariska försvars-komm. 07—10). Biografi o. helsid.-portr. arg. XI:26.

AXEL LINDGREN. Stud.-ex. 63, fil. dr. 72, teol. dr. 97; prestv. 79, past.-ex. s. å, docent i kyrkohist. v. Upsala univ. 79—81, kyrkoh. i Glanshammar sedan 80.

JOHAN PRAWITZ. Stnd.-ex. 74, lär. v. Skånes anst. f. döfst. 75, förestånd. f. Geflebens läns fören anst. f. döfst. barns vård 80, förestånd. för döfst.-skolan i 6 distr. 92, förestånd. f. Manilla döfst.-skola o. rektor v. döfstumlär.-seminariet 07. Ordf. i styr. f. fören. f. förmån i Stockholms döfstumhem 09, v. ordf. i styr. f. Svenska döfst.-lär.-sällsk. 02. Led. af Oscars förs. fattigv.-styr.

FILIP DAHLGREN. Stud.-ex. 84, hojr.-ex. 90, intr. i tj.-gör. v. Södermanlän länssty. 95, kr.-fogde i Mellersta Roslags fogd. 07. Sekr. h. stadsfullm. i Nyköping 99—07, omb.-man v. Riksbanken der 01—07.

KARL CARLSON. Stud.-ex. 69, fil. dr. 74, hojr.-ex. 75, v. hfd. 77, ff. rev.-sekr. 84, fiskal i G. hojr. s. å, assessor 85, ff. byråchef i lagår. i Just.-dep. 86, rev.-sekr. 87, justitieråd 89. Jur. hedersdr. 1900. Komm. m. st. k. N. O.

CHARLES TOTTIE. U-löjtn. v. Jönk. reg. 76, kapt. v. gen.-stab. 93, major der 99, öfv.-löjn. v. Hels. reg. 03, öfverste o. chef f. Bohusl. reg. sedan 07. Stadsfullm. i Uddevalla sedan 08, led. af folkskolestyr.

TORSTEN FALCK. Stud.-ex. 76, med. lic. 87, stadsläkare i Kristianstad 88, förste stadsläkare 88—04, bat.-læk. v. Vendes art.-reg. 91, reg.-læk. 05. Led. af stadsfullmäkt 97—14.

GEORG KRÖNLUND. Stud.-ex. 79, hojr.-ex. 84, v. hfd. 87, häradshöfd. i Torneå doms. 93, transp. t. Skånings m. fl. hds doms. 05. Led. af Riksd. A. K. 96 t. o. m. 14; en af riksdagens på sin tid mera bemärkta och främsta ledamöter, led. af tillf. sersk., bank- o. jordbr.-utsk. i led. af civillkommissionen sedan 11, led. af Norrlandskomm. 01, led. af landstinget. Tillk. 09 granska prästlönergl.-förslaget.

PAUL BERGSTRÖM. Etabl. 82 firma i eget namn, Paul U. Bergström, i Stockholm, en affär som under årens lopp utvecklade till en af de största i sin branch — herr skrädderi, konfektion o. ekipering m. m. — i kontinentalt omfattande stil — och hvilken 05 ombildades t. aktiebolag m. grundläggaren t. affären såsom störste delägare o. verkst. direktör. Sedan 12 ordf. i styr. f. Sv. detaljisternas herrkonf.-förb. v. ordf. i styr. f. Manufakturhandl. fören. i Stockholm.

HELMER SCHÖTT. Stud.-ex. 84, e. o. kamm.-skr. i Tullv. 84, kontrollör i Kalmar 07, förste kont. der sedan 13. V. ordf. i Sv. allm. tulltj.-mannafören. 11, ordf. 14. Led. af 1914 års tullkommission f. omorg. af tuiverket. Sakkunnig i 1908 års tullstatskomm. Stadsfullmäktige i Kalmar sedan 09. Led. af hamndir. folkskolestyr., lasaretsdir., revisor i Riksbankens afd.-kontor. Led. af landstingets förvaltn.-utskott.

EMIL NORLANDER. Medarb. i Nya Nisse 93—08, därefter dess red. o. utg.; medarb. i Stockholms Tidningen sedan 93. Vitter förl. samt förl. till ett 60-tal teaterstycken, deribland 45 revyer hvaraf åtskilliga vunnit stor popularitet särskildt i huvudstaden.

GOTTFRID SWANLUND. Inneh. af firman Henric Carlssons bokhandel i Linköping sedan 90. Mångårig led. af stadsfullmäktige o. drätselkammare samt af fattigv.-styr. (dess v. ordf. sedan 11). Ordf. i Östgötkretsens af Sv. Sortimentsbokh.-fören. (suppl. i fören.-styr) v. ordf. i styr. i Östergöt. Nerikes pappershandl.-fören. Styr.-led. o. kassaafvalt i länets musei- o. förmånesfören samt ombud f. Sv. allm. konstfören på sin tid v. ordf. i styr. f. Link. skyttegille o. styr. led. i länets skytteförb.

GUSTAF JOHANSSON. Nämndeman, mångårig kommunalstämmo-ordf., ordf. i vägstyr., landstingsman.

CARL MÖLLER. Apotek.-ex. 79, priv. af apoteket i Engelholm 96. Stadsfullmäktig sedan 94, ordf. sedan 07, led. af styr. f. samskolan, af lasaretsdir. samt landstingsman. Styr.-led. o. kassadir. i Skånes ensk. bank 01 o. sedan 10 i Skand. kred.-a.-b. afd.-kontor. Styr.-led. i sparbanken sedan 98, ordf. sedan 01.

KARL JOHAN PETERSSON. Folkskollärare o. org., sparbankskamrer kommunalstämmo-ordf.

LARS WENNBERG. Stud.-ex. 67, fil. dr. 74, prestex. 85, prestv. s. å; lärov.-adj. 80, kyrkoh. i Konga 90, kontr.-prost 97, kyrkoh. i Torrlösa 1900. Folkskoleinspektör i Malmö län sedan 97, insp. f. folkskolesem. i Landskrona 10—13.

Vidst. bild:

EN VACKER
LITEN ÖGON-
BLICKSBILD
AF KRONPRIN-
SESSAN, TA-
GEN UNDER
KUNGLIGA BE-
SÖKET I GÖ-
TEBORG.

Amatörfoto.

BRUNO LILJE-
FORS. Afg. fr.
Konstakad 82,
stud. utomlands
samt återkom till
Sverige o. bosatte
sig eiter hand på
olika platser på
landet o. i skär-
gården. Som fö-
retrådesvis djur-
målare har Bruno
Liljeförs vunnit
verldsrökt, är re-
presenterad å de
största museerna
i in- o. utlandet,
i enskilda gallerier
o. taivelsamlingar.
Biografi o. helsid.
portr. arg. V:33.

CARL SUNDBECK. Stud.-ex. 84, fil. lic. 1900. Eg. egendomarne Arnäsholm, Enekulla, Klerhult, Svanhult, Botten, Nygård, Gvltbacka, alla i Elfsb. län. Utg. böckerna "Det unga Germanien", "Ord till Sveriges jordbrukare", "Svenskare i Amerika", m. fl.

CARL PETERSON. Eger egendomen Ugglehult i Kronob. län, vida bekaat för det rationella småbruk som der bedrivs i förening med landtbrukskurser liksom för fiskeodlingsanstalterna. Led. af hushålln.-sällsk. förvaltn.-utsk. sedan 14, led. af centralfören. m. emigration sedan 09, styr.-led. o. verkst. dir. i Värends egnehems a.-b. Bildade på sin tid den första kontrollföreningen i länet (01), ledare af hushålln.-sällskapets stipendiärs första studieresor 02—07, mångårig led. af nöbospkapsrem.-nämnd; komm.-stämmoordf. sedan 07, nämndeman sedan 11.

KARL LJUNGSTRÖM. Stud.-ex. 86, folkskollär. 90, tj.-man v. Husqvarna vapenfabr. a.-b. 91, kamrerare sedan 11. Ordf. i Husqvarna köpings komm. stämna o. nämnd 07, stadsstyr. ordf. i Husqvarna 11, led. af kyrkoråd. ordf. i tax.-nämnd: ordf. i styr. f. egnehemsfören.

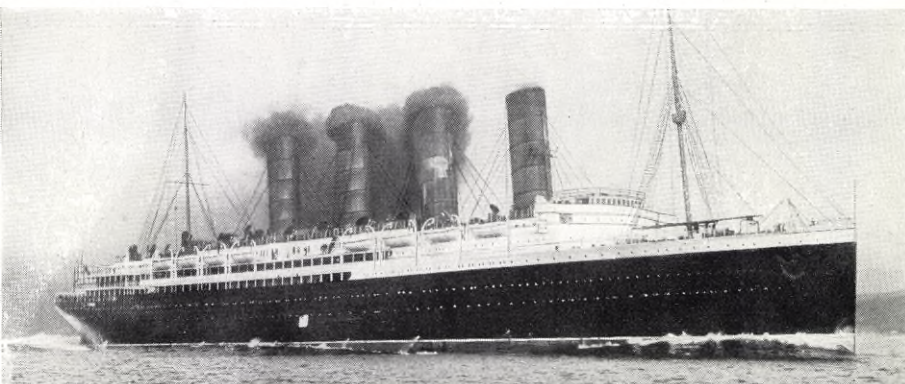
EMIL JANSSON †. Stud.-ex. 57, fil. kand. 67, prestv. 72, past.-ex. 74, kyrkoh. i Nyköpings östra m. fl. förs. sedan 01, kontr. prost i Fellingsbro 90—01, samt sedan 02 i Nyköpings östra. Folkskoleinspektör 76—97. Kommunalman.

JACOB LUNDAHL †. Stud.-ex. 63, hojr.-ex. 69, v. hfd. 72, fiskal i Sk. hojr. 80, assessor 83, hojr.-råd 92, president i samma hojråd 04—13. Led. af Riksd. A. K. 1900—02. Komm. m. st. k. N. O. Biografi o. helsid.-portr. arg. XII 44.

INGVAR OLSSON †. Stud.-ex. 74, fil. dr. 83, adj. i Vexjö 86—92, lektor i latin o. grek. i Jönköping sedan sistn. år. Just.-min. ombud f. tryckrinh. vårdande.

Cunardliniens ångare "Lusitania", som den 7 maj utanför Irlands sydkust torpederats af en tysk undervattensbåt och sjunkit, räknades jämte systerfartyget "Mauretania" till de snabbaste Atla terängarne med uppåt 30 knops fart. Under lång tid äfven Oceanens största ångare distansrades de båda Cunardbåtarne i detta afseende af Hvita Stjärnliniens under de senaste åren byggda lättfartyg "Titanic" förolyckadt 1912, och "Olympic" samt af den tyska ångaren "Vaterland".

"Lusitania", som torpederades utan föregående varning, medförde från Amerika 1,313 passagerare, däraf på första klassen 290 och på andra klassen 662 passagerare. Besättningen utgjorde 665 man. Ångaren höll sig flytande 20 minuter. Enligt uppgifter, som föreliggas när detta skrives, har omkring 600 personer räddats från den förolyckade ångaren.

97-100. J. J. J. J.

Kliché: Bengt Sjöström.

DEN AF TYSKARNE SÄNKTA ENGELSKA JÄTTEÅNGAREN LUSITANIA.

FRÅN KRIGSSKÅDEPLATSEN I FRANKRIKE.

1. EN BY I CHAMPAGNE omedelbart bakom främsta frontlinien, i tyska händer. 2. TYSKA TRUPPER HÅLLA FÄLTGUDSTJÄNST en söndagsmorgon vid Aisne-kanalen. 3. EN TYSK JÄARBATALJON marscherar mot ställningarna i Argonnerna 4. TYSK MITRALJÖS BESKJUTER FIENTLIGA FLYGARE.

I TYSK FÅNGENSKAP.

1. ETT LÄGER AF KRIGSFÅNGNA ARABER I NÄRHETEN AF BERLIN.

2. EN BROKIG SAMLING KRIGSFÅNGAR: fr v Sudaner, ryss, belgier, fransos, engelsman och turco

3. TYSK SOLDAT PÅ JAKT EFTER KRÅKÄGG, en delikatess i krigstid

4. 40.000 TUNNOR SILL AFSEDDA FÖR RYSKA KRIGSFÅNGAR.

Forts. fr. sid. 523.
ännu den yttersta delen af Gallipoli-halvön, med hur stor styrka är obekant.

Sjökriget har under veckans

lopp haft sin vanliga gang. En viss stegring i U-båtarnes aktivitet har förmärkts. Särskildt har den norska handelsflottan fått vidkännas en rad af förluster.

På lördagen ingår det högst uppseendeväckande meddelandet, att Cunardångaren "Lusitania" sänkts af en tysk undervattensbåt utanför Irlands sydkust. Det uppgifves, att af de 1300 passagerarne c:a 500 ha räddats. För öfrigha ännu vid middagstiden på lördagen endast några lakoniska telegram om den ytterst märkliga händelsen hunnit ingå.

Innehåll: Forfjattaren Hjalmar Bergman (biografi och helsidesporträtt). — Drottningens besök i Göteborg. — Kronorinspektör Fälltelegrafkåren. — Flygolyckan på Malmslätt. — Teaterpremiärer i Stockholm — Världskriget. — Bilder till den svenska och utländska dagstidningen. — Veckans porträttgalleri

Eftertryck af text eller illustrationer i IIVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

Å. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.